

Шочмо эл, порылык да чын верч!

БУДЬ ГОТОВ /

34-ше (3526) №,
2021 ий 20 август,
кугарня.

МДЕ ЛИЙ 0+

1933 ий 1 февраль годек лектеш.

ПОРЫЛЫКЫН АЁШМЫЖЁ - ЕШЫШТЕ

ПОДПИСКЕ

**«Ямде лий» газетлан кажне
тылзын 15 числа марта
почтышто возалтын кертида.**

**Электрон подпiskым ышташ-
лан 89027382237 номер дене
Сбербанкыш 150 тенгем
колтыза але тиде
номерышке пыштыза да
yamde_lii@mail.ru адресыши
лүмнердам возен колтыза.**

Индекс - П4696.

Фото-влакым
слётын архивше
тыг налме.

Марий Эл Республикасы «Эр
вий» йоча да подростко-влакын уш-
мышт «Семейное добровольчество: терри-
тория возможностей» проектым илышыши шынгдары.
Түн шонымашы же - поро пашам еш дene ышташ
кумылангдаш. Республикасы тыгай коло ешым слёт
иквереш чумырен.

- Участник-влак экологий, түвыра, социальный
направленила дene пашам ышташ тунемынты, йоча-
шамычлан полышым күзэ туымо дene палыме лийынты.
Пушенгылам эскеренят, «Үяча - мошенник-влак вاشта-
реши» спектакльым ончыктенят. Слётыш толло-влак
шке районыштышт моло еш-шамычым поро пашам
ышташ таратат манын ўшанем, - ойла проект вуйла-
тыше М.М.Маланова.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Түшкә пашаште – вий

Морко район Арын селаште «Золотые купола – 2021» православный паша лагерь мучашлалтын. Түрлө кундем гыч толло 90 утла йоча (**снимкиште**) жапым пайдалын эртарен. Ўдыр-рвезе-влаклан поян программым ямдыленыт. Ик кечын мастер-классыште гипсеш сүретлаш тунемыныт гын, вес кечын «Зарница» дene модыныт. Военно-спортивный модыш гоч йоча-влакым түшкә дene пашам ышташ, виян, лүддымö,

патриотизм шўлышан лияш туныктеныт.

МЧС кече йоча-влаклан кужу жап шарнымашеш кодеш. Утарыше-шамыч тулым йортыш машина, ўзгар-влак дene палдареныт.

Паша пукша, йўкта, паша илиш туныкта. Тиде ой лагерьште каныше йоча-влаклан келшен толеш. Кутко гай пашаче икшыве-влак телылан пум рўж ямдыленыт, 100 мужыр утла выныкым пидыныт, эм щудым погенен.

Е.ИВАНОВА.

Историйм шергальна

Курск кучедалмаш Кокымши тўйнамбал ден Кугу Ачамланде сар-влаклан тура савиртышым ыштен. Совет элын утларак кумидыкым поген налаш шонен, 1943 ийшиште Германий «Цитадель» операцийм увертарен. Тушко 2700 танкым, 2050 самолётим, 10 тўжем наре орудий ден миномётим, миллион наре салтакым колтен. Қо совет войска-влак чот шогенит. Кугу кредалмаш 5 июль гыч 23 август марте шуйнен.

22 август – Россий кугыжаныш тистын кечиже.

Кум тўсан

Российин флагште молан кум тўсан? Шуко жап шонен коштынам. Ош тўс волғыдилыкым, порыллыкым ончыкта. Канде – ўшанлыкым да чапым, йошкарге – лўддымылышким. Тистын тўрлө вере лойгалт шогымыжым ужамат, чонышто кугешнымаш кумыл шочеш. Могай сылне элыште илена!

Лиза КИТКАЕВА.
Шернур, Қукнур.

2

23 август – Воинский чап кече.

Курск кучедалмаш Кокымши тўйнамбал ден Кугу Ачамланде сар-влаклан тура савиртышым ыштен. Совет элын утларак кумидыкым поген налаш шонен, 1943 ийшиште Германий «Цитадель» операцийм увертарен. Тушко 2700 танкым, 2050 самолётим, 10 тўжем наре орудий ден миномётим, миллион наре салтакым колтен. Қо совет войска-влак чот шогенит. Кугу кредалмаш 5 июль гыч 23 август марте шуйнен.

Чапкагазым кучыктеныт

14 августишто Шернур районин спортсменже-влак Физкультуриникин кечижым пайремлаш погиленыт. Самырык ўдыр-рвезе-шамыч ГТО нормативим сдатленыт. Футболла, баскетбола, волейболла мудыныт. Эн тале-влаклан чапкагазым кучыктеныт. Спорт – тиде вий.

Полина ШАБДАРОВА.
Шернур, Чылдемыр.

Российисе увер

1-11-ше класслаште тунемше, туныктышо-влак, «Знаешь? Научи!» всероссийский научно-популярный видео конкурсшко ушныза. Темлыме темыла гыч келшым ойырен, видеомвойзыза. Тўрыс уверым nauka.uchi.ru сайтыште лудса.

Кажне кумылан ен «Символ охраны лесов России» всероссийский конкурсшко ушнен кертеш. Йодмаш ден пашам info@aviales.ru адрес дene электрон почтыш 1 ноябрь марте колтыман.

10-22 ияш ўдыр-рвезе-влакым «Права человека нашими глазами» всероссийский видеоролик конкурсшко ушнаш ўжыт.

Пашам konkurs30prav.ru сайтышке 15 октябрь марте колтыман.

Марий Элысе увер

Эрла Йошкар-Оласе Национальный тўссымыктыш галерей ден Республике изосымыктыш тоштер Помчо омса кечым эртарат. Школышто тунемше-влаклан «Арт-каникулы» усталык студийн презентацийже лиеш.

17 гыч 23 август марте Йошкар-Олаште «Неделя сбора батареек» акций эртаралтеш. Кажне кумылан ен тошто батарейым, тошто сото телефоным, планшетым Логинов урем, 10-шо порт адрес дene яра сдатлен кертеш.

16 гыч 27 август марте йоча сату да школ арверын качествыже ден лўдликшыдымылыш шотышто «шокшо линий» пашам ышта. Роспотребнадзорын Марий Эл Республике управление 68-19-44, 8-800-707-61-77, 68-19-21 номерла дene йынтыртен, йодышым ращемдаш лиеш.

Мультифильмым «күктат»

Фотом рүдерын архивше гыч налме.

Йоча-влак, те кажне кечин гаяк мультифильмым ончеда. Персонаж-влак дene пырля куанеда, ойгыреда, түрлө нелылык гыч пырля лектыда, юзо түняшке логалыда, порылык да осал нерген шонкаледа. А мультифильмын чонгалтыже, войзалтыже нерген паледа? Уке? Йошкар-Олаште верланыше Республикасые йоча да самырык-влаклан технике усталык рүдерыште «Мульти-варка» йоча анимаций студийым вуйла-

Йөратыме мультифильм але йөратыме персонаж нерген редакцийшке серышым возен колтыза.

ямдылена (раскладровка), персонаж-влакым шонена, нуным түрлө материал гыч чоңена але сүретлена, декорацийым пыштена. Тидым войзена, фото ден видеовлакым эрыкtena, сбрастарена. Тушко йүкым пыштена. Паши монтаж дene мучашалтеш. Тыге мультифильмым күктен луктына. Тудо сай

качестван лийшаш. Түнштеште телефонымат кучылтын кертыда.

Йоча-влак персонажым пластилин гыч ненчат (**снимкиште**), сүретлат. Курчак геройиш савырнен кертеш. Компьютер графике: полиграфий дизайн да 3D – дene пайдаланат.

«Мульти-варка» студийште «Мыйын икымше мультифильмем» усталык конкурсым шукерте оғыл иктешли-

ныт. Йоча-влак курчак дene мультифильмым ямдиленыт. Сенгышыш Лиза Дегтярева лектын. Тудо «Кот и щука» мультифильмым войзен.

Үйдир-рвезе-влак, тенданнат кумылда лекте? Тугеже пашалан пижса. Мультифильмым кузе сниматлыме нерген Интернетште видео-влакым ончен кертыда.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Марий Элыште «Не Иван,

или Как приручить Богатыря» фильмым войзенит. Фильмыште подростко-влакын проблемишт, йоча да ача-ава кокласе кыл, икымше йөратымаш, шочмо калыкын түүвыраже дene кылдалтше йодыш-влакым тарватенит.

Йошкар-Оласе Бауман, М.В.Ломоносов лүмеш лицейлаште, 2-шо ден 7-ше номеран да моло школлаште тунемшевлак, М.Шкетан лүмеш Марий национальный драме театрын артистше-шамыч камер ончылно мастерлыкыштым ончыктенит. Онарын рольжым Россий да голливуд актёр Олег Тактаров модын, Йываным – Йошкар-Оласе М.В.Ломоносов лүмеш лицейин 7-ше классшым тунем пытарыше Дима Иванов (**снимкиште**).

У кино

Фотом еш архив гыч налме.

Режиссёр – Шернур кундемын эргыже Денис Шаблий.

– Киношто икымше гана войзалтынам. Мый камер ончылно шкем кучаш, эмоциемым ончыкташ тунемынам. Сценысе кучедалмаш эн чот келшен. Икымше ролем артист корным ойыраш кумылым утыр ылыштэн, – ойла рвезе.

Х.ГЕННАДЬЕВА.

27 август – Российский кинон кечыже.

Семинар нерген фильм

Мый «Кенеж сылнымут-чо-2021» семинарыште лийынам. Тушко түрлө кундем гыч уста ең-влак толынит. Нунын коклаште – актрисе, режиссёр Надежда Степанова ден сценарист Антон Шутов. Надежда ден Антон кинон чонгалтыже нерген каласкаленит. Тыште предпродакшн, продакшн, постпродакшн дene палыме лийынам. Йоча-влак, нине шомаклам икымше гана колыда? Тугеже Интернетште ончалза. Палаш онай! Семинар нерген фильмым войзымашке меат ушненна.

Дима ВЕДЕНЬКИН.
Шернур, Чылдемыр.

Шочмо мланде

Акrostих

Шочмо верым,
шочмо мландым
Огеш керт монден чонем.
Чылалан кавам лач кандым
Мый куан ден пёлеклем.
Ой, могай мотор пүртүсшö!
Муралташ чонем йодеш.
Ловэнгер ялемын түсшö
Аляят шинчаштем модеш.
Нойымем мондем ик жаплан
Да шке ялышкем мием,
Еш-родемым пагален.

Н.ДИЛЬИНА.

Волжский, Карай.

Чон шепка

Ялемын лўмжö - Энгерсола. Тудо ныл уреман. Вершёрна моткоч сёрал. Гўжлен шогышо чодыра саскалан поян. Олыкышто мотор пеледыш-влак күшкит. Шочмо пүртүс тазалыкым пентыдемда, чоныш куаным ешара. Санденак, очыни, шочмо верым чон шепка маныт. Тудо эн шерге да эн мотор. Тыште шочмо йылмын ямжым шижына.

Злата МАКСИМОВА.
Морко район.

Шалтал - кўзанўштыштö товарым пижыктыме кучем.

Шандий - лывыжгыше.

Шарача - ладыра.

Шарлака - кумда.

Шек - юла.

Шелтем - шелше мучашан тоя.

Шерем - эре коштмо вер.

Шор - лавыра.

Шулангэ - умдо.

Шупка - юшкын.

Шўдырмужан - шўдырым шотлыши.

Шўшкўч - ложаш шуримо тоя.

Шыга - скобко.

Шынғышыр - игылташ юратыше, чоян ондалыше.

Шырк - моторын, сылнын, сёралын.

Штавач

Шўргё

Шуркан

Краеведений – шанчышке корно

6-шо номеран Морко школышто краеведений-лан кугу түткышым ойырат. Н.А.Михайллован вуйлатымыж почеш краеведений кружок 2002 ий гыч пашамышта.

- Эн ондак тунемше-влакын сарыште кредалаше да вуйыштым пыштыше родо-тукымышт нерген уверым кычалынна. Вара землякна-влакын илыш корныштым шымлаш тўнналынна, - ойла Надежда Александровна.

- Ўдир-ревезе-шамыч дene архивышке, книгагудышко, тоштерышке коштына. Газет ден журнал-шамычым, документым шергалына (**снимкыште**).

Йоча-влак шымлымаш

пашашт дene конкурс ден конференцийлашке ушнат. 1-ше номеран Морко школын эртарыме «Лаврентьев лудмаш» конференцийште

вийштым тергат. Кум ий

почела сенъше радамыште лийыныт. «Шаг в будущее» районисо конкурсышто ўмаштат, теният 1-ше верым налыныт. Йоча да самырык-влаклан «Роза ветров» рүдерын эртарыме «Край родной марийский» республикисе краеведений паша конкурсышто ойыртэмалтыныт. «Мыйын еш архивем» конкурсышто кажне гана ончылно ултыт.

- Кружокиши точа-влак шочмо калыкым пагалаш, шочмо кундемым юбраташ тунемыт. А краеведений шанче пашашке корным почеш, - ойла Н.А.Михайлова.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фотом школын архивше гыч налме.

Палаш онай

Яльчик - Марий Элъисе эн кугу ер. Кумдыкшо - 1,496 кв.км. Ерын лўмжö «ялчёк» чуваш шомак гыч лектын. Тудо «ял воктенысе ер» маным ончыкта.

Микале товаржым шалталыш пижыктыш, кидышкыже шелтемым нале да шерем дene шўргё велке тарваныш. Шочмо кундемже шыркан коеш. Ончылно - шарлака ольк. Шарача пушенте-влак корно тўрьыштö одарланен күшкит. Кузе тыгай вершöр дene от күтешин!

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Сўрет-влакым Интернет гыч налме.

Пайремын озаже – у кинде

Фотом
комплекссын
архивине гыч налме.

Снимкыште: 6-шо №-ан Морко школын тунемшыже-
влак сапондо дene кылтам кырат.

Уржса-сорла тургым. Комбайн-влакын йү-
кышт тораш шергилтеш. Шурнан пасу эркын пус-
тангеш. Лар пырче дene лын темеш. Тугеже Угинде пайре-
мын вучыман!

Ожно мари-влак Угинде пайремым октябрь кыдалне пасу пашам пытарымеке эртареныйт. Чесым погеныйт, пошкудым, родо-тукымым ўжыныт. Ты кечын суртоза шыже пучым пулалтен. Тыге тудо шке але пошкудо ялыште илыше-влаклан Угинде пайремым эртарымыж нерген увертарен.

Морко район Унчо селаште тиде йўлам арален коденыйт. Угинде пайремым 2 авгу-
стышто пайремлат. Самырык тукым йўлам ынже мондо манын, «Тошто мари сурт-
пече» тоштер да этнографий

комплексыште түрлө меро-
приятийым эртарат.

— Ожно Угинде пайремым калык чот вучен. Ты кечын у киндым пыштеныйт. У саска дene түрлө чесым ямдылыме-
ке, сортам чүктен, Юмым пелештеныйт. Тоштың-
влаклан шурным поген налаш полшымыштан тауште-
нит. Кокияш шурным ўден кодаш, поген налаш, шуши
пырчым да пакчасаскам сайын коранден шукташ,
ончыкылык шылан тауштит. Тыге пырчым писын
поген налаш лиеш манын шоненыйт. Шурным кид дene ўдымё гыч түнжалын,

Моло районышто Угинде пайремым кузе эртареныйт?

Шернурышто пайремым кугарнян, кечывал деч вара, пайремлаш түнжалыныт. Уна-
влакым ўжыныт, озавате пайрем сийим поген. Шўлью шўраш дene шолтимо пучы-
мыш, мелна, шере пура, у мўй, шёр-торык гыч ямды-
лиме кочкиш лийыныт. Чылан погынымеке, кугурак ийготан ен Юмылан пелеш-
тен. Йоча-влакат ўстелтö-
рыш шинчыныт, коча-кован ожнысо йўла шуктымыш-
тым онченыйт.

Ожно, Угинде йўлам эрта-
рымеш, у кинде гыч ыштыме
кочкишым кочкин оғытыл,
тиде сұлыклан шотлалтын.

Кужэнгер районышто Угинде пайремым Агун мелна маныныт. Шыжым, кылтам кырен пытарымеке, мелнам кўэштыныт. «Кинде Шочын! Агун сакче, тул деч арален шогишич, киндым сайын поген налаш полшышич. Тиде кырыме киндем дene сайын илаш полшо!» — манын, мелна осым налын, агун возакышке Агун сакчилан нағаен кералыныт.

Кеч-могай мари пайре-
мыште тўн верым кинде налеш. Тудын шерге улмы-
жым кажне ен пала. Кинде —
ильиш вий. Тўняште илыше чумыр айдемын поянлыкше.

поген налмеш шуко вий кўйлын. Сапондо дene кырымеке, коштымеке, тудым вак-
шыш йонышташ нағаеныйт. Тутло пушан киндин кузе «шочмыжым» тоштерыши толишо йоча-влаклан радам дene каласкалена.

Пошкудо кун-
демлаште тиде йўла
аралалт кодын мо?

Г.А.МАЛЬГИН
(Татарстан):

— Мемнан кун-
демыште Угинде пайремым кызыт оғыт эртаре. Ожно Менделеевск район Элнет ялыште ты кечын конгаште киндым пыштеныйт. Кўктен лукмеке ыресленыйт. Кўйин лекше икымше киндин ком-
жым эн ончыч кугыварня дene темдалыныт, кодшыжым вўч-
калтеныйт да ўстембак шовыч дene левед пыштеныйт. Киндым шулмо деч ончыч Юмым пелештеныйт. Вара иже ўстел-
тöрыш шинчыныт.

Л.Я.БАЙРАМОВА
(Пошкырт кундем):

— Ожно авам, пайремлан кин-
дым кўйктен лук-
мекише, кўпчы-
киш шовыч дene
левед пыш-
тен. Шурным поген налаш полшышо-
шамышчлан тауштен. Киндым йўкшымекиже веле пўчкын. Тушко шинчалым шавалтен, поро мутым каласен. Эн ончыч шке пурлын, вара мыланна шулын пуэн. Тиде тат эрелан шарнымашеш кодеш.

Е.ИВАНОВА.

Ручка мөгай лийшаш?

Корпус утыждене күжгө але вичкыж лийшаш оғыл.

Парняште вүдотыза ынже нал манын, резине гравировкан ручкам налза.

Шарик ручкам ойыренда гын, шарикше кокла күгүтән лийшаш.

Оксам аныклаш манын, рүдым вашталташ лийше ручкам ойырыза.

→ Урок расписаний шарнен кодын оғыда керт гын, войзен, телефон экранышкыда шындыза. Түшкө чүчкүйдүн ончеда да писын шарнеда.

→ Ешартыш занятий нерген мондаш оғыл манын, смартфонысо календарьиш возыза. Стикер ден блокнот верым налзыт да йомын кертыт. А гугл-календарь тыланда ончылгоч увертара.

Школышто шкем күзе күчиман?

Тұныктышо ден йолташет-влак дene саламалат. Школ гыч кайиме годым чеверласе.

Урокышто вашештынет гын, ит кычкыре, кидым нөлтәл.

- Йоча деч посна йолчиемым ида нал.
- Йолчием шенгел ден йолтаган коклашке парня пурышаш.
- Түңгілтыш класслаште тунемше-влаклан почмо вуюн йолчием келшен огеш тол. Куржталмышт годым парняштым эмгатен кертыт.
- Лапкарак тагананым ойырыза.
- Йол ынже пүжалт манын, коваште гыч ургымо йолчиемым налза.

Мастар кид

Карандаш ден ручка-влаклан тыгай атылам ыштен ончыза.

Тест

1. Раш, төр возымо усталық – тиde ...
А) Литографий. Б) Криптографий. В) Аэрографий.
Г) Каллиграфий.
2. «Кадыр» линейке күзе маналтеш?
А) Транспортир. Б) Лекало. В) Циркуль. Г) Угольник.
3. Простой карандашын рүдүлжым мо гыч ыштыме?
А) График. Б) Графин. В) Графит. Г) Граффити.
4. XIII курымышто кызытсе гай карандаш лийын оғыл. Сүретче-влак тиde материал гыч вичкыж воштырым күчилтүнүт.
А) Ший. Б) Вүргене. В) Вурс. Г) Вулно.
5. VII-XIX курымлаште пыстыл дене возеныйт. Могай кайыкыным чүчкүйдүнрак күчүлтүнүт?
А) Агытан. Б) Комбо. В) Корак. Г) Лудо.

Канашланыңгыр шоктымеке ит вашке. Дневникишке мөнгүсө пашам возо. Отметкым шындықташ ит мондо.

Парт малыме вер оғыл. Түшто ит кий, рын шинче.

Перемене годым коридорышто ит куржтал, вес уроклан ямдалат.

Оксам кучылташ тунем

Смартфонетым «бухгалтерыш» савыре. Телефонышкет шотлаш келшүше программым шынде. Тылзе мучаште иктешлымашым ыште: мом налде серлагаш лиеш ыле.

Шукерте оғыл лекше у арвемым налаш ит тирше.

14 ийым темымене, пашам муаш вашке.

Оксам погымаш шкешотан квест модыш лийин кертеш. Мынгар оксам погынет - шоналтте. Мынгар жапым тидлан ойырынет, палемде. Жапым икмынгар йыжынлан шел да пашалан пиж.

Тул модыш оғыл!

1-ше номеран Морко йочасад гыч Эделина Шарафеева «Огонь - не забава!» республике конкурсын «Декоративно-прикладной усталык» таңасысты же 2-шо верыш лектын. Тудын пашаже (**снимкиште**) шижтара: ача-ава деч посна шырпым кучылташ, газ плитам чүкташ ок лий! Тул модыш оғыл!

И.АЛЕКСЕЕВА.
Морко посёлко.

Тушто

Йошкар ўшкыж чытыра, шемыжке каваш вашка.

Йылмыжке уло - ок опто, пүйжө уке - пуреш.

Йўла, ырыкта, конгаште киндым күкта.

Уғыч школыш

Кайык сылнын муралта, Кече шыратен онча. Изишак каналтена, Шортньё шыжыш вончена. Уғыч школыш каена, «Визытаним» налына.

Никита ВАСИЛЬЕВ.
Морко, Коркатово.

Сүреттүм чиyllатызы.

«Ямде лий» йоча газет
Түнг редактор олмеш
Х.Г.АЛЕКСАНДРОВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_ii
https://ok.ru/yamde_ii
E-mail: yamde_ii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_ii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: yamde.lii

УЧРЕДИТЕЛЬ: Марий Эл Республикасы күльтүр, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве.

Газетым редакциянын погыма да верстательме, «Марий Эл Республикасы Правительствин типографийже» ООО-што ямде оригинал макет гыч савыктыме. Типографийин адресше: 424006, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферышта да культур наследийным аралымаште законодательствым шуктен шогымым эскерши Федеральный службы Приволжский федеральный округы управленийштыже регистрироватыме.

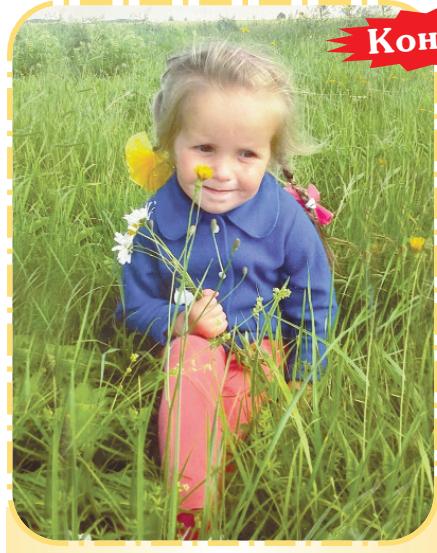
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 20 февральыште пүмөн.

0+

Печатыш пүмөн жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакциянын шонымашты түрлө лийин көртүт. Серыш влак мөнгеш оғыт колтталт.
Ак – күтырен келшүме почеч.
Редакциянын да издательин адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый
Вийин 70-ше идалыкше урем, 20-шо пёрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Конкурс

Юля ЯГОДАРОВА.
Советский, Кельмаксола.

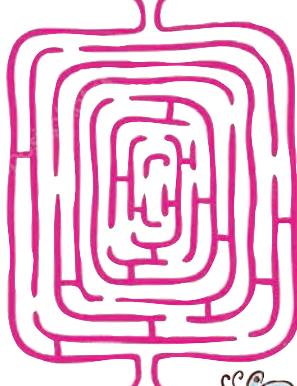

Диана СЕМЕНОВА
(Татарстан, Агрыз,
Пелемеш) да София
ВАСИЛЬЕВА (Одо кундем,
Карагёл, Ныргындыш).

Максим СТЕПАНОВ.
Морко, Шап Унчо.

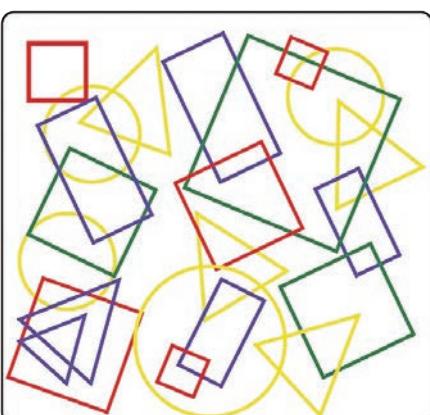
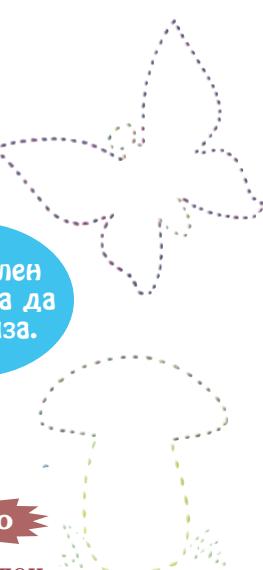
Мерәңигылан
кешүр үтүргөн
марте
корным
муаш
пол-
шыза.

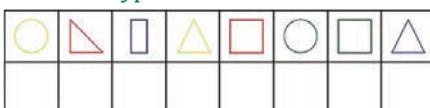
Сүретлен
пыйтарыза да
чијалтыза.

Түшто
Йүр деч
вара шочам,
вигак ушым ушталам.

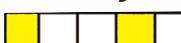

Фигур-влакым шотлыза.

Пүшөнгө дең вондер-влакын лүмши-
тым чын возеда гын, ойырен палемды-
ме клеткылаште калыкмутым лудыда.

1. НОАЛП

2. ТАРВАШ

3. ЭКУ

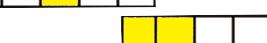
4. ЎПЧОН

5. СИТЕП

6. ВАЙА

7. МУОТ

8. ТУНШЫПОРП

9. ОЖК

10. ТЫРПОШ

11. КЕПШО

Екатерина ВЕРЕНИЧ.

Медведево, Руэм.

Интернеттесе сүрет-влакым күчүлтмо.

2 $2 \times 3 = 6$

4 $4 \times 2 = 8$

3 $3 \times 2 = 6$

0 $0 \times 0 = 0$

1 $1 \times 3 = 3$

6 $6 \times 1 = 6$

2 $2 \times 4 = 8$

5 $5 \times 2 = 10$

3 $3 \times 1 = 3$

7 $7 \times 1 = 7$

6 $6 \times 0 = 0$

8 $8 \times 10 = 80$